

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2011 – 2014

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ (*)

1. Descrierea situației actuale

Strategia națională anticorupție 2011-2014 (în continuare SNA) asigură dezvoltarea direcțiilor de acțiune asumate prin Programul de guvernare pentru perioada 2009 – 2012, Capitolului 4 "Justiție și Politici Anticorupție".

La nivelul percepției publice, corupția continuă să fie identificată ca o piedică în prestarea serviciilor publice de calitate la nivel central și local, subminează administrarea eficientă a fondurilor publice și înfăptuirea justiției, afectând totodată mediul de afaceri. Indicatori interni și externi specializați în evaluarea percepției și a impactului corupției poziționează România sub media țărilor membre ale UE.

Rapoartele periodice de evaluare a eficienței demersurilor anticorupție implementate de România arată faptul că momentul adoptării de noi legi anticorupție a fost demult depășit. Este momentul ca la nivelul fiecărei instituții publice, dar și a celor din sectorul privat, să se pună accent pe implementarea eficientă a standardelor interne și internaționale anticorupție.

Pentru asigurarea coerenței și coordonării tuturor inițiativelor relevante la nivel național, strategia va încorpora condiționalitățile 2, 3 și 4 din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și va optimiza structura de coordonare inter-instituțională înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 79/2010 privind Comisia de monitorizare a progreselor înregistrate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției.

În baza consultării inter-instituționale organizate de Ministerul Justiției (MJ) cu ocazia elaborării acestei strategii, se asigură complementaritatea inițiativelor deja adoptate la nivel național. Avem în vedere în special strategia Agenției Naționale de Integritate (ANI) pentru combaterea și prevenirea acumulării averilor nejustificate, conflictelor de interese și a stărilor de incompatibilitate 2011-2014, precum și demersurile instituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) privind sporirea credibilității justiției și responsabilizarea sistemului judiciar.

Cadrul legislativ anticorupție din România este apreciat constant în cadrul rapoartelor de evaluare GRECO (Grupul de state împotriva corupției – Consiliul Europei) și MCV ca fiind unul dezvoltat. Aceeași concluzie a fost formulată și de autorii evaluării independente a strategiilor anticorupție implementate în perioada 2005 – 2010. Ca o consecință, strategia va pune accent pe implementarea și asigurarea stabilității, predictibilității și coerenței legislației și a cadrului instituțional anticorupție.

2. Schimbări preconizate

Scopul SNA este reducerea și prevenirea fenomenului corupției prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea maximizării impactului măsurilor anticorupție.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Strategia asigură implementarea recomandărilor formulate de Comisia Europeană (CE) în ultimul raport privind progresele realizate de România în cadrul MCV, dat publicității în luna iulie 2011, încorporând totodată recomandările specifice formulate în *Evaluarea independentă privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2005-2007 și a Strategiei Naționale Anticorupție privind Sectoarele Vulnerabile și Administrația Publică Locală pe perioada 2008-2010 în România*. Acest raport subliniază faptul că noul document strategic anticorupție trebuie să fie unul comprehensiv și multidisciplinar, care să vizeze puterea executivă, legislativă și judecătorească, dar și autoritățile publice locale, mediul de afaceri și societatea civilă.

Documentul preia domeniile identificate ca priorități la nivelul UE în Comunicarea anticorupție a CE: recuperarea bunurilor provenite din infracțiuni, protecția avertizorilor de integritate, achizițiile publice, prevenirea și combaterea corupției politice, protecția intereselor financiare ale UE.

De asemenea, prin acest document strategic se urmărește și pregătirea celei de-a patra runde de evaluare GRECO, cu tema „Prevenirea corupției în ceea ce privește membrii Parlamentului și în rândul judecătorilor și al procurorilor”, care va se va axa pe următoarele capitole: principii etice și reguli de conduită, conflicte de interese, interzicerea sau restrângerea anumitor activități, declarațiile de avere și interese, punerea în aplicare a normelor privind conflictele de interese, conștientizarea.

În plus, SNA promovează bunele practici anticorupție precum metodologia de evaluare a riscurilor instituționale de corupție și implementarea planurilor de integritate.

Documentul constituie punctul de plecare în dezvoltarea și adoptarea/adaptarea de către instituțiile și autoritățile publice a propriilor strategii sectoriale de integritate. Astfel, strategia cuprinde principiile de acțiune, obiectivele generale și specifice relevante la nivel național.

Totodată, documentul include aspecte practice și instrumente concrete de lucru utile la dezvoltarea strategiilor/planurilor de acțiune sectoriale precum: inventarul privind măsurile preventive obligatorii, indicatori de performanță asociați, structura standard a planului de acțiune, mecanismul de coordonare și monitorizare.

Strategia pune accent pe măsurile de promovare a integrității instituționale având ca repere principale: implementarea standardelor etice, eficientizarea mecanismelor administrative de control și sancționare, protecția avertizorului de integritate, managementul vulnerabilităților specifice fiecărei instituții. Strategia propune instrumente noi, consacrate ca bune practici europene, precum

metodologia de autoevaluare a riscurilor de corupție și introducerea planurilor de integritate.

De asemenea, strategia răspunde și recomandărilor privind consolidarea mecanismului de coordonare și monitorizare a implementării măsurilor anticorupție.

Prin cooperarea cu agențiile cu atribuții în prevenirea și combaterea corupției, la nivelul secretariatului tehnic se va operaționaliza un mecanism de valorificare a cazuisticii Direcției Naționale Anticorupție (DNA), Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), ANI și Direcției Generale Anticorupție (DGA).

Prin intermediul inventarului de măsuri preventive și a indicatorilor de evaluare asociați se propune realizarea la nivelul fiecărei instituții a unei autoevaluări periodice (semestriale) privind eficiența măsurilor anticorupție. Autoevaluarea va viza măsuri precum declararea averilor, respectarea regulilor privind cadourile, managementul conflictelor de interese, incompatibilitățile, codurile etice și deontologice, transparența decizională, accesul la informații de interes public, gestionarea fondurilor publice, achizițiile publice, repartizarea aleatorie a dosarelor sau a sarcinilor de serviciu, procedurile de selecție și promovare a personalului etc. Această autoevaluare va fi dublată de un mecanism constând în misiuni de evaluare tematice efectuate de către echipe mixte, constituite din experți ai diferitelor instituții publice sau organizații neguvernamentale.

Pentru fiecare tip de intervenție, strategia identifică obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate pornind de la abordarea clasică, trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție, respectiv, prevenire, educație și combatere.

Strategia se completează cu Planul național de acțiune și planurile sectoriale. Acestea urmează a fi adoptate la nivelul tuturor instituțiilor publice în maxim 90 de zile de la intrarea în vigoare a strategiei.

Implementarea SNA se va realiza sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, cu raportare către Guvern.

În acest scop, ministrul justiției va organiza, cel puțin odată la șase luni, reuniuni de coordonare. O reuniune de coordonare se va organiza în luna decembrie, cu ocazia zilei globale anticorupție. Lucrările reuniunilor de coordonare se vor derula ca parte a activității Comisiei de monitorizare a progreselor înregistrate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției. La reuniunile de coordonare se va asigura reprezentarea celor trei puteri, legislativă, judecătorească și executivă, precum și a administrației publice locale, a mediului de afaceri și a societății civile.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare, la nivelul MJ se va constitui un secretariat tehnic inter-instituțional cu activitate permanentă. În cadrul acestuia vor putea fi cooptați și experți din alte instituții publice, precum Ministerul Administrației și Internelor, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Secretariatul General al Guvernului, dar și din cadrul organizațiilor neguvernamentale.

Stadiul implementării strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare, elaborate semestrial și anual de către secretariatul tehnic. Rapoartele elaborate de secretariatul tehnic sunt

prezentate la nivelul celor cinci platforme și supuse aprobării în cadrul reuniunii de coordonare organizate semestrial în coordonarea ministrului justiției.

Cu titlu de noutate pentru mecanismul de monitorizare a implementării SNA, se introduc următoarele mecanisme cu caracter permanent:

- un mecanism de misiuni de evaluare la nivelul instituțiilor publice; acest mecanism va implica derularea unor vizite de evaluare la sensul instituțiilor publice de către echipe de experți formate din reprezentanți ai celor cinci platforme de cooperare. Evaluările vor avea ca obiect modalitățile concrete de punere în aplicare a SNA și a măsurilor preventive. În baza vizitei de evaluare echipele de experți pot întocmi rapoarte de evaluare și recomandări care vor fi ulterior prezentate instituției vizate.
- evaluarea periodică a eficienței reacției instituționale și a măsurilor adoptate de managementul instituțiilor publice cu privire la riscurile și vulnerabilitățile identificate în baza cauzisticii DNA, PÎCCJ, ANI, DGA. În cadrul acestui mecanism în termen de trei luni de la un incident de integritate (trimitere în judecată, decizie definitivă a ANI sau hotărâre definitivă de condamnare), la propunerea instituțiilor reprezentate în platformele de cooperare se va solicita instituției vizate prezentarea măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat săvârșirea faptei.

3. Alte informații (**)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Promovarea unui mediu de afaceri concurențial, corect și integru
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului (***)	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Implementarea SNA se va realiza în limitele și coordonatele aprobate prin Strategia fiscal-bugetară pentru anii 2012-2014. Strategia și planul de acțiune sunt documente cu caracter tehnic. Astfel, prin standardele minimale de format și conținut, atât planul de acțiune național cât și cele sectoriale vor

excluse măsurile care nu au acoperire financiară.

Finanțarea se va asigura prin bugetele instituțiilor implicate, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de buget aprobate potrivit legii.

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) alte cheltuieli curente, din care: - bunuri și servicii (iii) cheltuieli de investiții b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a						

compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Principalele acte normative avute în vedere pentru a fi modificate sunt: • Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, • Hotărârea Guvernului nr. 749/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, • H.G. nr. 79/2010 privind Comisia de monitorizare a progreselor înregistrate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției, • H.G. nr. 1346/2007 privind aprobarea Planului de acțiune pentru îndeplinirea condiționalităților din cadrul mecanismului de cooperare și verificare a progresului realizat de România în domeniul reformei sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției.					
2. Compatibilitatea proiectului act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.					
3. Decizii ale Curții Europene Justiție și alte documente	Nu este cazul.					
4. Evaluarea conformității:	Nu este cazul.					
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)		Comentarii			

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	În vederea elaborării SNA 2011-2014, au fost derulate consultări în perioada 15 aprilie – 15 iulie 2011. Acestea au avut loc sub forma unor platforme de cooperare: a. Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție; b. Platforma administrației publice centrale; c. Platforma administrației publice locale; d. Platforma mediului de afaceri; e. Platforma societății civile. Proiectul a fost pus în dezbatere publică, fiind afișat pe site-ul Ministerului Justiției.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	A se vedea secțiunea a 6-a, pct. 1.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Pe parcursul consultărilor avute în cadrul platformelor administrației publice centrale și locale, structurile asociative au fost implicate.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Este necesar avizul: a) Consiliului Legislativ
6. Alte informații	Este necesar avizul: a) Ministerul Administrației și Internelor; b) Ministerul Finanțelor Publice; c) Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale; d) Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; e) Consiliul Superior al Magistraturii; f) Departamentul pentru Lupta Antifraudă; g) Secretariatul General al Guvernului.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	A se vedea secțiunea a 6-a pct. 1.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a strategiei, la nivelul tuturor instituțiilor publice urmează a fi adoptate planurile sectoriale pentru implementarea strategiei.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, am elaborat proiectul de act normativ alăturat pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să-l promovați.

Cătălin-Marian PREDOIU

MINISTRUL JUSTITIEI

AVIZĂM FAVORABIL:

**MINISTRUL ADMINISTRAȚIEI ȘI
INTERNELOR**

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

**MINISTRUL COMUNICAȚIILOR ȘI
SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE**

**MINISTRUL ECONOMIEI, COMERȚULUI ȘI
MEDIULUI DE AFACERI**

**SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI**